

CBS
Molenwaard

ANTIPESTPROTOCOL

Voor de scholen van CBS Molenwaard

1

CBS Eben-Haëzer, Nieuwpoort

CBS Eben-Haëzer, Groot-Ammers

CBS Rehoboth, Groot-Ammers

CBS Eben Haëzer
Nieuwpoort

CBS Eben-Haëzer
Groot-Ammers

CBS Rehoboth
Groot-Ammers

Steun

*Ik wandelde op het plein
plots voelde ik een hand
een kind kwam naast me lopen
de haren onder 't zand.*

*Ze zocht zo aan mijn zijde
wat steun en veiligheid
dat had ze even nodig
dat was ze blijkbaar kwijt.*

*Slechts kort bleef ze zo lopen
ging toen terug naar 't spel,
maar af en toe dan keek ze.
Hé, ziet de juf mij wel?*

*Zo wil ik met U omgaan
als Meester aan de kant
en als ik me onveilig voel
dan pak ik, Heer, uw hand.*

Chris Lindhout

Inhoud

1. Inleiding	4	
Visie	4	
Waarom een anti-pestprotocol?	4	
Plagen of pesten?	5	
Voorbeelden van pestgedrag	5	
De betrokkenen	6	
2. Anti-pestprotocol van CBS Molenwaard	9	
Uitgangspunten bij het anti-pestprotocol	9	
Wat is de inhoud van het anti-pestprotocol?	9	
Om welke maatregelen gaat het?	9	
De belangrijkste regel van het anti-pestprotocol	10	
3. Adviezen voor ouders	11	
Ouders van gepeste kinderen	11	<u>3</u>
Ouders van pesters	11	
Alle andere ouders	11	
4. Regels en routines	12	
Doel	12	
Definities van regels en routines	11	
5. Cyberpesten	14	
Definitie van cyberpesten	14	
Om welke maatregelen gaat het?	14	
Afronding	15	
Nazorg	15	
Blijvend pestgedrag	15	
Meer informatie over cyberpesten	16	

1. Inleiding

Visie

In de Bijbel geeft God ons een heel duidelijke boodschap: Heb God lief boven alles en de naaste als uzelf. Elk kind dat bij CBS Molenwaard naar school gaat, heeft dus recht op veiligheid, zekerheid, liefde, zelfrespect en zelfontplooiing en vooral plezier in zijn of haar leven.

God vraagt van ons dat we elkaar liefhebben, zoals Hij ons liefheeft. We horen elkaar te aanvaarden en te waarderen. We tonen liefde en respect voor elkaar. Vanuit de waarden liefde, respect, veiligheid, verantwoordelijkheid en openheid geven wij vorm aan de manier waarop wij als leerlingen, ouders en betrokkenen met elkaar omgaan.

Deze waarden hebben we vertaald naar de volgende normen.

- **liefde:** geïnspireerd door de liefde van God, gaan wij liefdevol met elkaar om en dragen die liefde ook uit.
- **respect:** we erkennen verschillen en geven elkaar de ruimte zonder de ander ruimte te ontnemen.
- **veiligheid:** we dragen zorg voor elkaar en onze omgeving.
- **verantwoordelijkheid:** we nemen en krijgen de verantwoordelijkheid die bij ons past.
- **openheid:** we spreken open en eerlijk met elkaar.

Waarom een anti-pestprotocol?

CBS Molenwaard wil de leerlingen op haar drie basisscholen een veilig pedagogisch klimaat bieden, een omgeving waarin zij zich op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen.

De leerkrachten willen deze ontwikkeling bevorderen door het scheppen van een veilig klimaat in en om de school en een prettige werksfeer in de klas. In veruit de meeste gevallen lukt dit door (on)geschreven regels van het 'hoe gaan we met elkaar om' aan te bieden en deze te onderhouden.

Soms echter is het nodig om duidelijkere afspraken met de kinderen te maken. Een van die duidelijke regels is dat kinderen met respect met elkaar dienen om te gaan. Dat dit niet vanzelfsprekend gebeurt, geeft aan dat we het de kinderen moeten leren en daar zodoende energie in moeten steken.

Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest. Een kind kan dan zodanig in de knoop komen, dat de regels van de leerkracht niet meer in voldoende mate de veiligheid bieden of garanderen en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken. Het is in dat geval van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in de groep is.

In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, wordt de veiligheid ernstig aangetast. Dit betekent dat wij als scholen van CBS Molenwaard pesten als ongewenst gedrag moeten beschouwen en bereid moeten zijn alles in het werk te stellen om pestgedrag aan te pakken.

Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen benaderen. Via dit protocol willen de drie scholen van CBS Molenwaard alle betrokkenen op de ernst van pesten wijzen en daarnaast zowel handreikingen geven om te werken aan een veilige school als een stappenplan bieden bij pestgedrag.

Kortom: wij zien pesten als een bedreiging voor de school als geheel, voor alle leerlingen, leerkrachten en ouders en alle andere betrokkenen bij de school. Wij zijn bereid pestgedrag te herkennen, te erkennen en er actie op te ondernemen.

Plagen of pesten?

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te doen vanuit een veilige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is zelfs sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen goed om te gaan met allerlei conflicten. Dat is een vaardigheid die van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

We spreken van pestgedrag als een kind zich ongelukkig voelt, omdat hij of zij stelselmatig geconfronteerd wordt met vervelend of agressief gedrag of buitengesloten wordt van de sociale groep. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij pestgedrag zien we ook altijd een vaste rolverdeling terug bij de betrokkenen. De belangrijkste eigenschappen van pestgedrag zijn dus het bedreigende, het systematische en het rolvaste karakter.

Kortom: Plagen gebeurt op basis van gelijkwaardigheid en is incidenteel. Het heeft een pedagogische waarde. Pesten gebeurt vanuit overheersing, is systematisch en dwingt leerlingen in een bepaalde rol. Het belemmert zowel de pester als de gepeste leerling in zijn gezonde ontwikkeling.

Voorbeelden van pestgedrag

Verbaal:

- Vernederen: "Haal jij alleen de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen."
- Schelden: "Viespeuk, etterbak, mietje, nerd" (enz.)
- Dreigen: "Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je."
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken (rooie, dikke, dunne, flapoor, centenbak).

- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of steun te zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.

Fysiek:

- Trekken, duwen, spugen.
- Schoppen, laten struikelen.
- Krabben, bijten en haren trekken.

Intimidatie:

- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit dat niet van jou is af te geven.
- Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.

Isolatie:

- Steun zoeken bij andere kinderen, zodat het kind niet wordt uitgenodigd voor partijtjes en leuke dingetjes.
- Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet komen op een verjaardag.

Stelen of vernielen van bezittingen:

- Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed.
- Beschadigen en kapotmaken van spullen: boeken bekladden, schoppen tegen en gooien met een schooltas, banden van de fiets lek steken.

Leerkrachten en ouders dienen alert te zijn op nieuwe pestvormen. Een nieuwe pestvorm die voor veel kinderen erg bedreigend is, maar door leerkrachten en ouders nog niet voldoende onderkend wordt, is het zogenaamde 'online-pesten', bijvoorbeeld via WhatsApp. Via deze weg kan gemakkelijk worden gescholden en gepest. Veel kinderen praten hier niet over en ouders houden niet altijd toezicht op het gedrag van hun eigen kind en dat van anderen op de computer en de mobiele telefoon.

De betrokkenen

Het gepeste kind

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken, maar het heeft vaker te maken met vertoond gedrag, wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Kinderen die gepest worden doen vaak andere dingen dan de meeste leeftijdgenoten in hun omgeving. Het blijkt dat kinderen gepest worden als er al sprake is van een onveilige situatie, waarbinnen een pester zich kan uiten en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen. Er zijn dus helaas aanleidingen genoeg om door anderen gepest te worden, mits de pesters daar de kans voor krijgen.

Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat ook uit. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep en durven ze weinig of niets te zeggen, omdat ze

bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp niet uitkomt. Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten.

De pesters

Kinderen die pesten zijn vaak fysiek de sterksten uit de groep. Daardoor kunnen ze het zich permitteren zich agressiever op te stellen. Ze reageren dan ook met dreiging van geweld of de indirecte inzet van geweld. Pesters lijken in eerste indruk vaak populair te zijn in een klas, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af op een negatieve manier. Met het vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en ze krijgen andere kinderen mee bij hun pestgedrag naar een slachtoffer. Pesters hebben feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich vergissen, gaan ze op zoek naar een volgend slachtoffer. De zwijgende meerderheid en potentiële meelopers krijgen een keuze die zwijgend wordt opgelegd en die aan duidelijkheid niet te wensen overlaat: je bent vóór of je bent tegen me. Hier gaat een grote dreiging van uit naar de omgeving van pester en slachtoffer. Alles is immers beter dan zelf gepest te worden. De pesters stralen juist deze dreigende zekerheid uit. Ze overtreden bewust regels en hebben vaak vaardigheden ontwikkeld om met hun daden weg te komen. Het profiel van de pester is sterk zelfbevestigend; hij ziet zichzelf als een slimme durfal die dat de andere kinderen bij herhaling laat merken.

Het komt ook regelmatig voor dat een pestkop een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of is geweest. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich in een andere omgeving vervolgens als pester gaan opstellen; laten pesten doet pesten.

Ook pesters hebben op termijn last van hun pestgedrag. Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes voor lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht. Pesters maken een abnormale sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien voor de pester zelf.

De meelopers en de zwijgende middengroep

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij het pesten. Sommige kinderen blijven op afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Dit zijn de zogenaamde *meelopers*. Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt of niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe omgeving. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf het slachtoffer te worden.

Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor met de populariteit van de pester mee te liften. Als kinderen actiever gaan meepesten in een grotere groep, voelen ze zich minder betrokken en minder verantwoordelijk voor wat gebeurt. Alles wat in een groep gebeurt, laat het individueel denken en de individuele verantwoordelijkheid achter zich en kan zo leiden tot excessen die achteraf voor iedereen, inclusief de pesters, onacceptabel zijn.

Het heeft zin om op te staan tegen het pesten. Zodra andere kinderen het gepeste kind te hulp komen of tegen de pesters zeggen dat ze moeten ophouden, kan de situatie veranderen. Het pesten wordt dan minder vanzelfsprekend.

De situatie voor met name *meelopers* verandert dan door het ongewenste karakter dat het pestgedrag krijgt. Het wordt duidelijk dat de groep het niet normaal vindt en niet bereid is om mee te gaan in het pestgedrag. Meelopers horen ook dan graag bij de grote groep en zijn niet bereid om grote risico's te lopen.

Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht aangeven vervullen dus een belangrijke rol. Ook de ouders kunnen een belangrijke rol spelen. Ouders van kinderen die gepest worden en die dit probleem met de school willen bespreken, zijn natuurlijk altijd emotioneel bij het onderwerp betrokken. De ouder wil maar één ding en dat is dat het pestgedrag ogenblikkelijk stopt.

Ouders van kinderen die niet direct bij het pesten zijn betrokken, kunnen meer afstand nemen. Daardoor zijn ze beter in staat om duidelijk te maken aan hun kind dat er iets aan het pesten gedaan moet worden. Indien in de omgeving van een kind gepest wordt, heeft het kind zelf ook last van een onveilige, onprettige sfeer in de groep of de klas.

2. Anti-pestprotocol van CBS Molenwaard

Uitgangspunten bij het anti-pestprotocol

1. Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze scholen voor zowel de gepeste leerling, de pester, de groep leerlingen daar om heen, de leerkrachten en de ouders.
2. De scholen hebben de verplichting zich in te spannen om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en niet wordt geaccepteerd.
3. Leerkrachten en andere betrokkenen moeten tijdig alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag binnen de schoolsituatie optreedt, moeten leerkrachten en andere betrokkenen duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft liggen bij de leerkrachten.
4. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen opnieuw optreedt, voert de desbetreffende school een stappenplan uit, zoals in dit hoofdstuk beschreven.

Wat is de inhoud van het anti-pestprotocol?

In het anti-pestprotocol is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaat aanpakken. CBS Molenwaard wil voor alle kinderen die de scholen in Groot-Ammers of Nieuwpoort bezoeken een veilige haven zijn. Dit betekent dat onze scholen en allen die daar bij betrokken zijn, expliciet stelling nemen tegen pestgedrag en concrete maatregelen nemen indien pestgedrag voorkomt.

Om welke maatregelen gaat het?

Preventief

- Een goed begin is het halve werk! Deze uitdrukking is in het bijzonder van toepassing op de groepsvorming en verwoordt in een keer het doel van de *Gouden Weken*. De *Gouden Weken* worden ingezet om het goud dat we als leerkrachten in handen hebben, de interactie tussen de leerkrachten en de leerlingen, te smeden en te kneden zodat een fijne sfeer in de groep heerst. Een heel jaar lang. Bij de *Gouden Weken* ligt het accent op groepsvormende activiteiten en oudercontact. Elke leerkracht geeft daar middels afspraken, de indeling van het lokaal, de indeling van de dag en uiteraard groepsvormende activiteiten naar eigen inzicht invulling aan. De *Gouden Weken* gaan na de zomervakantie direct van start en duren 6 weken.
- De groepsleerkracht bespreekt aan het begin van het schooljaar met de leerlingen de regels en routines in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt benoemd en besproken in alle groepen van de school.
- In elke groep wordt wekelijks aan de hand van de *KWINK-lessen* met leerlingen gewerkt aan een sterke en veilige groep.

Curatief

- Als er aanleiding toe is, wordt nogmaals expliciet aandacht besteed aan pestgedrag in een klassikaal gesprek.
- Leerlingen worden gestimuleerd pestgedrag te melden.
- Het is duidelijk voor leerlingen dat pestgedrag als een probleem wordt gezien.
- De leerkracht neemt pestgedrag serieus.

Stappenplan

Indien ruzie of pestgedrag wordt gesignaleerd, worden de volgende stappen gevolgd:

1. De betreffende leerlingen proberen er eerst samen uit te komen.
2. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
3. Bij herhaaldelijke pestgedrag / ruzie benoemt de leerkracht duidelijk het gewenste gedrag en houdt een gesprek met de leerling die pest / ruzie maakt. Bij ernstige overtredingen wordt een notitie gemaakt in *ParnasSys*, de ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.
4. Afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering toont in zijn/haar gedrag, worden de ouders geïnformeerd en kunnen hem/haar sancties worden opgelegd.
5. Bij verdere herhaling voert de leerkracht een gesprek met de IB-er over passende maatregelen. De leerkracht en de IB-er voeren deze maatregelen uit en de naleving wordt regelmatig geëvalueerd.
6. Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. Een SOVA-training kan vervolgens worden geadviseerd. De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

De belangrijkste regel van het anti-pestprotocol

De gouden regel voor de kinderen is:

Behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden.

Deze regel vormt voor de scholen van CBS Molenwaard de basis voor het pestprotocol. Daarnaast worden in elke groep door de kinderen en de leerkracht de groepsregels vastgesteld.

De belangrijkste regel van het pesten luidt:

Word je gepest, praat er thuis en op school over. Je mag het niet geheim houden!

3. Adviezen voor ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open; blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zogenaamde schouderklopjes kan zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans om pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders

- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Neem de ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

4. Regels en routines

Doel

We willen eenheid brengen in het opstellen en eenduidig hanteren van de regelgeving op onze scholen ter bevordering van een stimulerend pedagogisch klimaat, waarbij veiligheid en duidelijkheid als uitgangspunt dienen.

Regels en routines helpen om *veiligheid, orde en duidelijkheid* te realiseren binnen de scholen van CBS Molenwaard.

Definities van regels en routines

Bij het vaststellen en naleven van regels en routines maken we onderscheid tussen:

- Algemene schoolregels
Dit zijn de basisregels die kaderstellend zijn voor de overige regels.
- Klassen- en pleinregels
Deze regels geven aan welk leerlinggedrag gewenst is. Het zijn de regels die samen met de kinderen zijn opgesteld om het goed en fijn te hebben met elkaar en de door de leerkrachten opgelegde regels. (Afspraken over de omgang tussen de leerlingen onderling worden beschreven bij het punt groepsvorming).

Voorbeeld van een regel die op alle scholen van CBS Molenwaard gehanteerd wordt: *We gaan respectvol met elkaar en onze omgeving om.*

- Leerkrachtafspraken
Ook voor ons als leerkrachten gelden bepaalde regels en afspraken. Het is voor nieuwe leerkrachten en invallers handig om deze afspraken te kunnen nalezen. Als leerkracht zijn we ons bewust van onze voorbeeldfunctie. Dit betekent dat we elkaar en elkaars leerlingen aanspreken op het naleven van de afgesproken regels en routines.
- Routines
Routines zijn terugkerende gebeurtenissen of situaties die steeds volgens een vast patroon verlopen. Veel regels zijn routines geworden. Dat is nodig om activiteiten vlot te laten verlopen. Een regel is een maatregel die kan vervallen zodra het gedrag routine is geworden.

Voorbeelden van diverse routines die op alle scholen van CBS Molenwaard gehanteerd worden:

- Op het plein:
 - Loop ik naast mijn fiets.
 - Zet ik mijn fiets in het fietsenrek.
 - Blijf ik buiten tot de (eerste) bel gaat.

- In de hal/gang:
 - Geef ik ruimte aan de anderen.
 - Gebruik ik mijn praatstem.
 - Ruim ik spullen netjes op.
 - Zet ik mijn tas onder de kapstok.

- In de groep:
 - Is mijn tafel aan het einde van de dag leeg.
 - Houd ik mijn lade opgeruimd.
 - Ga ik zorgvuldig om met materialen.

5. Cyberpesten

Definitie van cyberpesten

Digitaal pesten is een van de verschillende vormen van pesten. Cyberpesten gebeurt vaak buiten school. In veel gevallen gaat het ruziën en pesten door op school. Het gevolg hiervan is dat een onveilig klimaat ontstaat, kinderen leren hierdoor minder goed. Omdat het cyberpesten een groeiend probleem is, vinden we een aanvulling op ons pestprotocol belangrijk. Dit protocol stuurt aan op een integrale aanpak in samenwerking met de ouders.

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten, zoals het versturen van anonieme berichten via o.a. *Whatsapp*, *Snapchat*, ontoelaatbaar taalgebruik, roddelen, wachtwoorden stelen en misbruiken, enz. Omdat men vaak via internet een andere identiteit kan aannemen of anoniem kan blijven, kunnen de grenzen van pestgedrag worden verlegd. Wanneer cyberpesten gesignaleerd wordt, neemt de desbetreffende school onderstaande maatregelen.

Om welke maatregelen gaat het?

Preventief

De leerkracht maakt het gebruik van internetgebruik bespreekbaar in de groep. De voordelen en risico's hiervan worden besproken. In de bovenbouwgroepen is dit in ieder geval aan de orde. Mogelijk is in de middenbouw aanleiding om dit thema te behandelen.

Tijdens de ouderinformatieavond van groep 8 wordt een deskundige op het gebied van *Social Media* uitgenodigd om ouders voorlichting te geven wat betreft internetgebruik en *Social Media*. Aansluitend hierop wordt een gastles over dit onderwerp in groep 8 gegeven.

De leerkracht in groep 7 besteedt jaarlijks extra aandacht aan internetgebruik en cyberpesten door het lespakket van Kennisnet *Diploma Veilig Internet* aan te bieden (www.diplomaveiliginternet.nl). Leerlingen maken pas gebruik van internet op onze scholen wanneer de leerkracht hier toestemming voor heeft gegeven. De leerkracht geeft vooraf toestemming en is op de hoogte. Leerlingen nemen hun smartphone niet mee naar school.

Curatief

Alle signalen betreffende cyberpesten nemen we serieus. Indien de leerkracht signaleert dat er daadwerkelijk sprake is van cyberpesten volgt deze de volgende stappen.

1. Gesprek met de gepeste leerling en een gesprek met de dader(s):
Leerkracht beslist of afzonderlijke gesprekken óf een driegesprek (leerkracht, dader, slachtoffer) plaatsvinden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt over het vervolg.
2. Gesprek met de leerling:
Het is van belang dat de leerkracht:
 - de leerling en de klacht serieus neemt;
 - zich probeert in te leven in de leerling;
 - geen verwijten maakt, zorgt dat de leerling zich veilig voelt;
 - de leerling tipt om de pester te blokkeren of te verwijderen;
 - de leerling tipt om de gesprekken uit te printen, zodat er bewijsmateriaal voor handen is.

3. Gesprek met de dader(s):

Het is van belang dat de leerkracht:

- voldoende doorvraagt;
- goed luistert naar het verhaal van de dader(s) en dit serieus neemt;
- wijst op mogelijke gevolgen voor de gepeste leerling;
- de dader(s) duidelijk maakt dat deze zich mogelijk schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is.

Het is van belang dat leerkrachten het thema *pesten* met enige regelmaat op de agenda terug laten komen. Verder is het van belang dat indien zich een (cyber)pestincident voordoet op één van de scholen, dit in het team wordt besproken.

*Gesprek met de ouders**

De leerkracht informeert de ouders van zowel de gepeste leerling als de pester. De leerkracht deelt zo spoedig mogelijk mee wat er speelt. De leerkracht schat in waar deze het eerst mee in gesprek gaat; de leerling of de ouders.

De leerkracht

- vraagt de ouders, verzorgers naar herkenning van de signalen;
- informeert de ouders over de afspraken die er met de leerling zijn of worden gemaakt;
- informeert de ouders over maatregelen die zij kunnen nemen;
- verwijst de ouders naar informatiebronnen.

Afronding

De leerkracht houdt de ouders op de hoogte van het vervolg dat op school plaatsvindt. Ook als het pesten is gestopt is dit van belang mee te delen. Hiernaast houdt de leerkracht de directie op de hoogte van de gang van zaken en rapporteert in *ParnasSys* onder *notities* wat er is voorgevallen. Hiermee is de procedure afgerond.

Nazorg

Het is van belang dat de leerkracht de leerling goed blijft volgen en mogelijk een herhaling probeert te voorkomen. Met enige regelmaat een gesprekje voeren met zowel de gepeste leerling als de pester is belangrijk. Beiden kunnen behoefte hebben aan aandacht met betrekking op het welzijn en welbevinden op school.

Blijvend pestgedrag

Wanneer het pesten door blijft gaan of terugkeert volgen we onderstaande stappen:

1. Er vindt een gesprek plaats tussen directie, leerkracht en ouders van de pestende leerling. Tijdens dit gesprek worden afspraken gemaakt over de aanpak. De leerkracht maakt een verslag van dit gesprek.
2. Mocht in voorgenoemd gesprek geen overeenstemming worden bereikt, dan neemt de directie een besluit over de vervolgstappen. Hiervan worden ouders en leerkracht binnen een week op de hoogte gesteld.

*) *Met ouders bedoelen we ook verzorgers*

Meer informatie over cyberpesten

Op het internet is veel informatie te vinden over dit thema. Kijk hiervoor op de volgende sites:

www.pestweb.nl

www.pesten.net

www.stopdigitaalpesten.nl

www.mijnleerlingonline.nl

Bijlage 1: Internet overeenkomst

Christelijke Basisschool Eben Haëzer, Nieuwpoort

Christelijke basisschool Eben-Haëzer, Groot-Ammers

Christelijke basisschool Rehoboth, Groot-Ammers

Internet overeenkomst

Ik onderteken deze overeenkomst met mijn naam en dat betekent dat ik me aan de volgende afspraken houd:

- *Ik ga zorgvuldig met alle computerapparatuur om.*
- *Ik laat de instellingen die door de school zijn ingesteld zoals ze zijn.*
- *Ik werk alleen in mijn eigen map.*
- *Ik gebruik alleen programma's die door de juf of meester zijn goedgekeurd.*
- *Ik open alleen programma's die ik nodig heb voor mijn opdracht/schoolwerk.*
- *Ik zal nergens op internet mijn naam, adres en telefoonnummer of dat van een ander invullen.*
- *Ik zoek geen zaken via internet op, die te maken hebben met sex en geweld.*
- *Ik wijs kinderen erop, die verkeerde sites bekijken op internet, dat ze dit niet mogen doen en geef dit aan bij mijn juf of meester.*
- *Ik gebruik social media, met goedkeuring van de leerkracht, alleen voor onderwijskundige doeleinden op school.*
- *Ik gebruik via email of internet fatsoenlijke taal en ik plaag of pest kinderen niet.*
- *Ik fotografeer of film leerlingen en leerkrachten niet. Plaatsing van foto's en films op internet is strafbaar.*
- *Ik laat mijn mobiele telefoon thuis. Ik lever mijn mobiel om 8.30 uur in bij de leerkracht als ik hem toch, om redenen die bekend zijn bij de leerkracht, mee moet nemen naar school.*

17

Stop digitaal pesten

Als ik me niet houd aan bovenstaande afspraken, mag ik niet meer op de computer op school werken. Ouders worden op de hoogte gesteld en er kan aangifte worden gedaan bij de politie.

Mijn naam is: _____

Groep: _____

Datum: _____

CBS Eben Haëzer
Nieuwpoort

CBS Eben-Haëzer
Groot-Ammers

CBS Rehoboth
Groot-Ammers